

ærede Landssthingsmand har dog vist bemærket, at saavel Regjeringsforslaget som Flertallet have stillet Sagen saaledes, at først, naar de Leieaalskontrakter, som muligen maatte være oprettede om saadanne Gaardparceller, udløbe, først da indtræder Fæsteforpligtelsen; den indtræder ikke ved Lovens Udgivelse, den indtræder ikke strax. Vi behandle ikke Godseterne saaledes som Forordningen af 19de Marts 1790 gjorde ved at dekrettere, at hvor der var indgaaet en Leiekontrakt, var den umiddelbart Fæstekontrakt; nei, vi lade de under den ældre Lovgivnings Herredømme etablerede Forhold, afvike sig, og først ved Forandring indtræder den nye Lovs Virksomhed. Dersom det ærede Medlem skulde ønske Oplysning om, at saaledes forholder man sig altid ved Love af den Bestaaffenhed, hvorved man giver Regler for Anvendelsen af en vis Jord eller Eiendom, saa vil jeg atter henvise ham til Rancelliskrivelsen af 1834, hvori Drsted, efterat have foreslaaet, at det skulde fastslaas som Lovregel, at 1 Tønde Hartkorn var Grændsen, udtryffeligt udtaler, at man dog ikke derved maatte røkke de Kontrakter, som tidligere vare indgaaede om Steder, der have et Tillæg af 1 Tønde Hartkorn eller derover, naar disse hidtil have været behandlede som Huse, og Kontrakterne under dette Synspunkt intet Ulovligt indeholde, hvorimod der, naar disse Kontrakter udløbe, vilde være at forholde saaledes, som om Bøndergaardene er foreskrevet. Det er det, vi foreslaa, og at Drsted i 1834 derved ikke tænkte paa at træde Reglerne for Lovens Virksomhed for nær, det kan der vel ikke være Tvivl om. Ja, jeg nævner saa gjerne Geheimeraad Drsted ligeoverfor den ærede Landssthingsmand, fordi jeg ønskede dette personlige Mellempværende mellem ham og mig snarest muligt opgjort, og naar derfor det ærede Medlem giver Svar, ønsker jeg, at han vil rette det imod Geheimeraad Drsteds Udtalelser. Men denne Mand har i Dvrigt, som bekjendt, skrevet et udmærket Arbejde om Lovens tilbagevirkende Kraft, og han har ikke undladt at tage Hensyn til Tilfælde som det her foreliggende, at den lovgivende Magt giver nye Regler for Fæsteforholdets Ordning. Hans Regel i saa Henseende er netop den, at de Kon-

trakter, som maatte være indgaaede under den gamle Lovs Herredømme, skal man bedømme og lade afvikle sig efter den gamle Lovs Regler, men at den nye Lovs Regler træde i Virksomhed for de nye Retshandler, der afflutes; han siger, at en anden Opfattelse af Reglerne om Lovens tilbagevirkende Kraft „vilde give den mest udstrakte Leilighed til at undergrave de nye Love, og at mangen velgjørende eller endog nødvendig Lovforandring vilde derved blive aldeles utværfættelig; i Særdeleshed vilde der da ikke med Virkning kunne gives nogen Lov, som indeholdt Bestemmelser for Maaden, hvorpaa et Eiendom skal behandles, eller til det Almènes Bedste lægger Byrder paa samme“. Han tilføjer: „Hvor meget i Særdeleshed vort Fædreland under en modsat Forstaaelse af Forbudet mod Lovens tilbagevirkende Kraft vilde være tilbage haade med Hensyn til Brugernes personlige Frihed og hvad dets Agerbrug og andre for Nationalvelstanden vigtige Gjenstande angaar, behøver ingen Oplysning.“ Ja, han er saa overbevist om Rigtigheden af denne sin Anskuelse, at han i et Affnit, hvor han netop særlig dwæler ved saadanne Love, der give Regler for Anvendelsen og Benyttelsen af Eiendomme, udtaler, at „det følger af de første Grundsaetninger, hvorpaa Eiendomsret hviler, at en Eier maa finde sig i enhver Indskrænkning, som den høieste Magt i Staten for det almindeligt Bedstes Skyld finder fornøden“, og han nævner nu særlig Lovene om Skovvæsenet, om Udskiftninger og andre Forholdet mellem Jorddrothen og Fæstere vedkommende Gjenstande. — Det vil altsaa ses, at ogsaa her følge Lovudkastet og Flertallet kun gode gamle Regjeringsmænter og rigtige Lovgivningsgrundsaetninger, og netop derfor var det, at jeg før tillod mig at bemærke, at Mindretallets §. 4 i denne Retning lider af en væsentlig Mangel; den lader nemlig sin Regel om Fæsteforpligtelse alene faae Anvendelse paa fremtidige Parceller, det vil sige paa de Parceller, der ville fremkomme ved fremtidige Omdelinger, men forbigaar ganske alle de allerede nu tilværende, for hvilke der altsaa ikke skal gjælde Fæstefligt, som altsaa ikke skulle bortfæstes, naar de nu muligt bestaaende Leieforhold ophøre, og Alt, hvad der